УЙҒАРЫЎ

(даўа арзаны көрместен қалдырыў хаққында)

Беруний районы

2024-жыл 08-июль

Беруний районлар аралық экономикалық судының судьясы Ж.Аманиязов басшылығында, судья жәрдемшиси Д.Мамбетсалиевтиң хаткерлигинде, даўагер фермер хожалығы баслығы Қ.Сатуллаевтың қатнасыўында, Қарақалпақстан фермер, дийқан хожалықлары ҳәм қыйтақ жер ийелери кеңесиниң даўагер «ILXAM-TUMARIS» фермер хожалығының мәпин қорғап, оның пайдасына «AGRO TO`RTKO`L TEKSTIL CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жәмийетинен 59 501 393 сўм тийкарғы қарыз ҳәм 11 900 278 сўм пеня өндириўди сораған даўа арзасына тийкар қозғатылған экономикалық исти суд имаратында ашық суд мәжилисинде көрип шығып, төмендегилерди

АНЫКЛАДЫ:

Даўагер Қарақалпақстан фермер, дийқан хожалықлары ҳәм қыйтақ жер ийелери кеңеси (кейинги текстте — Фермерлер кеңеси деп жүритиледи) даўагер «ILXAM-TUMARIS» фермер хожалығы (кейинги текстте — даўагер деп жүритиледи)ның мәпин қорғап, оның пайдасына «AGRO TO`RTKO`L TEKSTIL CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жәмийети (кейинги текстте — жуўапкер деп жүритиледи) нен 59 501 393 сўм тийкарғы қарыз ҳәм 11 900 278 сўм пеня өндириўди сораған.

Суд мәжилисинде қатнасқан даўагер фермер хожалық баслығы даўа талаплары тийкарлы екенлигин, бул истеги өз-ара тастыйықланған салыстырыў акти, есап фактуралар ҳәм басқа да ҳүжжетлер менен тастыйықланатуғынлығын билдирип, даўа арзаны толық қанаатландырыўды сорады.

Фермерлер кеңеси ҳәм жуўапкер ўәкиллери суд мәжилисине келмеди ҳәм өзиниң жазба пикирин усынбады.

Суд истеги ҳүжжетлерде олардың суд мәжилиси ҳаққында тийисли тәртипте ҳабардар қылынғанлығын тастыйықлаўшы ҳүжжет бар екенлигин есапқа алып, исти Өзбекстан Республикасы Экономикалық процессуал кодекси (кейинги текстте — ЭПК деп жүритиледи) ниң 128, 170-статьяларына муўапық олардың ўәкиллериниң қатнасыўысыз көрип шығыўды лазым тапты.

Суд исте қатнасыўшы шахслардың түсинигин тыңлап, усынылған хүжжетлерди үйренип шығып, арзаны көрместен қалдырыўды мақул тапты.

Беруний районлар аралық экономикалық судының 2024-жыл 06-май күнги 4-2302-2401/1346-санлы уйғарыўы тийкарында жуўапкер төлеўге қәбилетсизлик ҳаққында ис қозғалып, оған қарата бақлаў тәртиби енгизилген.

Өзбекстан Республикасы «Төлеўге қәбилетсизлик ҳаққында»ғы Нызамының 12-статьясы биринши бөлимине тийкар, төлеўге қәбилетсизлик тәртип-процедурасы қолланылғанда барлық кредиторлардың мәплерин

кредиторлар жыйналысы яки кредиторлар комитети қорғайды. Суд қарыздарға қарата төлеўге қәбилетсизлик туўрысында ис қозғатыў ҳаққындағы арзаны ис жүритиўге қабыллаған күнинен кредиторлар қарыздарға өз талапларын жеке тәртипте қанаатландырыў мақсетинде мүрәжат етиўге ҳақылы емес.

Өзбекстан Республикасы Экономикалық процессуал кодексиниң 107-статьясы биринши бөлими 9-бәндине тийкар, жуўапкерге қарата төлеўге қәбилетсизлик туўрысында ис қозғатылған болса ҳәм жуўапкерге қарата усынылған талап нызамға көре төлеўге қәбилетсизлик туўрысындағы ис шеңберинде көрилиўи лазым болса, суд даўа арзаны көрместен қалдырады.

Сонлықтан, суд даўа арзаны көрместен қалдырыўды лазым тапты.

Республикасы "Мәмлекетлик бажы хаққында" 2020 жыл 6-январь күнги ЎРК-600-санлы Нызамының 9-статьясы биринши 18-бәндине Өзбекстан Республикасы Президентинин бөлими хәм 2017-жыл 10-октябрьдеги «Фермер, дийхан хожалықлары ҳэм қыйтақ жер участкалары искерлигин жәнеде раўажландырыў бойынша шөлкемлестириў ис-илэжлары ҳаққында»ғы ПҚ-3318-санлы қарарының 3-бәнди бесинши хатбасына муўапық фермер, дийхан хожалықлары хәм қыйтақ жер ийелери мәмлекетлик бажы төлеуден азат етилгенлиги себепли суд мәмлекетлик бажы өндирилмеўди макул тапты.

Суд, даўагер тәрепинен төленген 34 000 сўм почта қәрежетин даўагердиң мойнында қалдырыўды лазым тапты.

Өзбекстан Республикасы Экономикалық процессуал кодексиниң 107, 108-статьяларын басшылыққа алып, суд

УЙҒАРДЫ:

Даўа арза көрместен қалдырылсын.

Ис ушын алдыннан төленген 34 000 сум почта қәрежетин дауагердиң мойнында қалдырылсын.

Уйғарыў бир айдан кейин нызамлы күшине киреди.

Уйғарыўдан наразы тәреп бир ай мүддет ишинде усы суд арқалы Қарақалпақстан Республикасы судына апелляциялық тәртипте яки апелляция тәртибинде көрилмеген биринши инстанция судының уйғарыўы үстинен уйғарыў нызамлы күшине кирген күннен баслап алты ай ишинде кассация тәртибинде арза бериўге прокурор протест келтириўге ҳақылы.

Судья Ж.Ж.Аманиязов

